

Ministři obrany NATO v Bruselu

15.2.2017 ČT 24 str. 1 22:00 Události, komentáře

Daniel TAKÁČ, moderátor

Nový **americký ministr obrany** James Mattis se poprvé osobně snažil ujistit spojence, že **Spojené státy** stojí za **Severoatlantickou aliancí**. Šéf Pentagonu ale v **Bruselu** členské země vyzval, aby zvýšily příspěvky na **obranu**, jinak by Washington nemusel naplno dostát svým závazkům.

Bohumil VOSTAL, redaktor

Americká armáda posiluje v **Polsku** a Pobaltí. Argument **generálního** tajemníka **NATO**, proč podle něj Amerika bude alianci podporovat nejen slovy ale i činy. Lednový výrok Donalda Trumpa, že **NATO** je zastaralé, ovšem ve spojeneckých zemích vyvolal vážné pochyby. Rozptýlit obavy, to byl první úkol pro nového **amerického ministra obrany** Mattise.

James MATTIS, **americký ministr obrany**

Aliance zůstává pro **USA** i celé transatlantické společenství naprostým základem, který nás spojuje. Jak řekl prezident Trump, jde o silnou podporu.

Bohumil VOSTAL, redaktor

Bývalý **generál** v **NATO** prohlásil, že se po příletu do **Bruselu** poprvé v roli **amerického ministra obrany** cítí, jakoby se vracel do druhého domova. I tak varoval ostatní.

James MATTIS, **americký ministr obrany**

Je spravedlivým požadavkem vůči všem, co těží z nejlepší **obranu** na světě, aby se proporčně podíleli na nutných základech při ochraně svobody.

Bohumil VOSTAL, redaktor

Za zavřenými dveřmi ale přitvrdil. Pokud ostatní nezvýší příspěvky, mohla by podle něj Amerika umírnit své závazky.

Martin STROPNICKÝ, ministr obrany /ANO/

Já si myslím, že to je úplně normální věta, že to tady padalo v minulosti také.

Bohumil VOSTAL, redaktor

Požadovaná aspoň 2 % na **obranu** dává z 28 států **NATO** jen Amerika, Británie, Estonsko, Polsko a Řecko. Loni aliance ale přeci jen zaznamenala nárůst.

Jens STOLTENBERG, **generální tajemník NATO**

Je to zhruba 10 miliard dolarů. Je to hodně, ale ne dost.

Bohumil VOSTAL, redaktor

Ani **Česko** neplní svůj závazek dávat 2 % HDP na **obranu**. Teď se pohybuje lehce nad 1 %. Tady v **Bruselu** už kvůli tomu opakovaně slyšelo kritiku.

Martin STROPNICKÝ, ministr obrany /ANO/

Česko už odpovědělo před dvěma lety, protože navyšuje ten svůj rozpočet zhruba až o 10 % meziročně. A těch zemí v Evropě nebude rozhodně tolik.

Bohumil VOSTAL, redaktor

Český ministr taky na okraji **zasedání** podepsal se **Slovenskem** dohodu o společné ochraně **vzdušného prostoru**, s německou **ministryní obrany** pak záměr přiřlenit **4. brigádu rychlého nasazení** k německé 10. obrněné divizi, se kterou má provádět **cvičení**. Bohumil Vostal, **Česká televize, Brusel**.

Daniel TAKÁČ, moderátor

V Událostech, komentářích členka a členové **výboru** pro **obranu** Poslanecké sněmovny. Jana Černochová. Dobrý večer.

Jana ČERNOCHOVÁ, členka **výboru** pro **obranu**, PS, člena **výboru** pro **obranu**, Poslanecká sněmovna /**ODS**/

Dobrý večer.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A zdravím taky Antonína Sedu. Dobrý večer.

Antonín SEĎA, místopředseda poslaneckého klubu strany, člen **výboru** pro **obranu**, Poslanecká sněmovna /**ČSSD**/

Dobrý večer ze Zlína.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A Alexandra Černého. Dobrý večer.

Alexander ČERNÝ, 1. místopředseda poslaneckého klubu, místopředseda **výboru** pro **obranu**, Poslanecká sněmovna /**KSČM**/

Dobrý večer.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Pane poslanče Sedo, začal bych u vás. Jak konkrétně se slova **amerického ministra obrany** promítnou v obranném rozpočtu na rok 2018, který ještě bude vaše vláda připravovat, byť možná ne definitivně schvalovat. To se uvidí.

Antonín SEĎA, místopředseda poslaneckého klubu strany, člen **výboru** pro **obranu**, Poslanecká sněmovna /**ČSSD**/

Tak současná vláda si dala za cíl 1,4 % hrubého domácího produktu do roku 2020, takže určitě dojde k navýšení a minimálně o těch 10 %. Nicméně já bych chtěl říct, že nejedná se jenom o tady tenhle ukazatel, ale **Severoatlantická aliance** zároveň také hodnotí například investice. To znamená, to doporučení minimálně 20 % z výdajového rámce.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Těch 1,4, to není úplně to, co by si **Spojené státy** představovaly, pane poslanče Sedo.

Antonín SEĎA, místopředseda poslaneckého klubu strany, člen **výboru** pro **obranu**, Poslanecká sněmovna /**ČSSD**/

To sice není, ale na druhou stranu je to otázka také absorpce **ministerstva obrany**, potažmo **Armády České republiky**. Pokud si uvědomíme, že každý rok **ministerstvo obrany** vrací přes 4 miliardy, to znamená utrací, neutrací 4 miliardy, tak si myslím, že nějaké skokové navýšení je mimo realitu.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Těch 1,4, to je závazek pro 2020, čili vy už do toho příštího rozpočtu to napíšete, aspoň těch 1,4 nebo to ještě nebudete, teď jsme zhruba na procentu HDP.

Antonín SEĎA, místopředseda poslaneckého klubu strany, člen **výboru pro obranu**, Poslanecká sněmovna /**ČSSD**/

Ne. Jsme na 1,08 % je to do roku 2020. To znamená, počítám s tím, že dojde k navýšení o těch 10 % v roce 2018.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Paní poslankyně Černochová, to je přijatelné, dostatečné, nadměrné, jak byste to hodnotila?

Jana ČERNOCHOVÁ, členka **výboru pro obranu**, PS, člena **výboru pro obranu**, Poslanecká sněmovna /**ODS**/

Ne. Já myslím, že pan **ministr obrany Stropnický** je jediný **ministr** na světě, který dvakrát odmítnul v Poslanecké sněmovně návrh na navýšení toho rozpočtu. Jedno navýšení dokonce předkládal koaliční poslanec Gabal v roce 2015 pro rozpočet 2016, v roce 2016 pro letošní rok jsem navrhovala navýšit rozpočet **ministerstva obrany** o 10 miliard. Tak bychom se právě dostali na to 1,4 % HDP. Bohužel to pan **ministr obrany** nepřijal, což je pro mě nepochopitelné, protože to, co dneska řekl Donald Trump nebo respektive jeho **ministr obrany** Mattis, tak to není nic nového. Všechny tyto výhrady, výtky vůči členským státům už zaznívaly na **summitu** ve Walesu před více než dvěma lety. Takže by se **Česká republika** skutečně měla na toto připravit a jenom na okraj, vláda, Nečasova vláda v době krize dávala vyšší procento na **obranu** v přepočtu na HDP než tato vláda v době konjunktury.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Protože HDP byl nižší ale na druhou stranu, než je dnes. Ano. To se ta poměrná čísla lépe sestavují.

Jana ČERNOCHOVÁ, členka **výboru pro obranu**, PS, člena **výboru pro obranu**, Poslanecká sněmovna /**ODS**/

Ano. Ale shodneme se v tom, že HDP je určovatel toho, jaká ta ekonomická situace je.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Mají tam být ta 2 %. Ano, to je pravda. Pane poslanče Černý, vaše hodnocení. Má se **Česká republika** hned dostat na ta 2 %, protože se k tomu zavázala?

Alexander ČERNÝ, 1. místopředseda poslaneckého klubu, místopředseda **výboru pro obranu**, Poslanecká sněmovna /**KSČM**/

No, jen aby bylo posluchačům zřejmé, co by to znamenalo. My dnes vydáváme na **obranu** něco málo přes 50 miliard. Kdyby to měly být 2 %, tak by to bylo přes 100 miliard. Suma naprosto nepředstavitelná pro **ministerstvo obrany**. Už jste slyšeli, že, že by s tím neuměli hospodařit, že by nebyli schopni tu částku naprosto utratit, takže v tuto chvíli to je mimo realitu. Ale já bych se chtěl zmínit o jiné věci. My neustále, už jsme přijali jako jakousi povinnost se bavit o 2 % a dejme tomu, že někdy budeme vydávat na **obranu** všechny členské státy aliance ty 2 %, což bude obrovská částka. Teď je to 890 miliard ročně, co vydává členské země aliance na **obranu**, tedy loňská čísla mám. 890 miliard ale na co? K čemu to bude dobré? Já nerozumím. Budeme neustále donekonečna zvyšovat ty objemy peněz, které půjdou na **obranu**? A k čemu to bude dobré, na co to budeme vydávat? Já prostě tomu nerozumím. Neustále zbrojit, modernizovat. Chápu, že **armádu** je třeba udržovat v kondici. **Česká armáda** je šíleně podfinancovaná, takže nutně potřebuje, aby se vylepšila po všech stránkách. Koneckonců to je ale

problém většiny aliančních **armád**. Ale jestli budeme donekonečna zvyšovat výdaje na **obranu**, tak si nedovedu odpovědět reálně na otázku, k čemu nám to bude, k čemu nám to bude sloužit.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Tak teď se přiznám, že tomu moc nerozumím, pane poslanče. Říkáte, že se dává moc peněz na to zbrojení a zároveň říkáte, že **armáda** potřebuje přidat, protože je podfinancovaná. Tak mi ten rozpor prosím vysvětlete.

Alexander ČERNÝ, 1. místopředseda poslaneckého klubu, místopředseda **výboru pro obranu**, Poslanecká sněmovna /**KSČM**/

Česká armáda, aby byla schopna zajistit svoje hlavní povinnosti, to znamená zajistit **obranu** své země, **obranu** svých obyvatel, jejich majetku a tak dál, tak na to potřebuje nějaké kapacity. Je zhruba spočítáno, kolik by, kolik je minimum lidí, kteří by na to měli být připraveni, jakou techniku na to přibližně potřebujeme a to všechno by mělo stát nějaké prostředky. Ale to, o čem my se tady teď bavíme, to je jakési, jakési fluidum, něco, co si kdysi kdosi vymyslel, prostě 2 % a na ty 2 % nás teď někdo tlačí. Donald Trump jasně řekl, že chce posílit výdaje na **obranu**. Zřejmě to považuje i jako součást zlepšení ekonomické kondice **americké** ekonomiky. Tak proč ne, to chápu. Ať si dělají, co chtějí, když na to mají. Ale nerozumím, proč nutí všechny členské země aliance, aby vydávaly tak obrovské prostředky na něco, co pravděpodobně nepotřebujem.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Dobrá. A já se u těch 2 % za chvíli zastavím. Já bych ale od pana poslance Sedi chtěl ještě vysvětlení, jakožto vládního představitele, jak to, že ty peníze neutratíte jako vláda, konkrétně **ministerstvo obrany** tedy?

Antonín SEĎA, místopředseda poslaneckého klubu strany, člen **výboru pro obranu**, Poslanecká sněmovna /**ČSSD**/

To je otázka spíš na **ministra obrany Stropnického**.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Jste vládní představitel. Ona je to odpovědnost celé vlády, protože to je závazek **Českého republiky** tohleto.

Antonín SEĎA, místopředseda poslaneckého klubu strany, člen **výboru pro obranu**, Poslanecká sněmovna /**ČSSD**/

Tak závazek **České republiky** to sic je, ten závazek, ty 2 % platí od **vstupu České republiky do NATO**, to znamená od roku 1999. A já musím říct, že já osobně ten závazek, ty 2 % ani moc nemám rád. A to z důvodu toho, že **armáda** by potřebovala v rámci dlouhodobého plánování investic spíše nějakou fixní částku, která by se třeba zvyšovala o inflaci. To by daleko bylo lepší a zabránilo by to například těm výkyvům.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Proč by ta fixní částka nemohla být ta 2 % třeba zrovna?

Antonín SEĎA, místopředseda poslaneckého klubu strany, člen **výboru pro obranu**, Poslanecká sněmovna /**ČSSD**/

No protože ty 2 % jsou pokaždé z jiné částky. To znamená, pokud je hospodářský růst, tak ano, ty 2 % jsou dobré. Ale v případě, že je hospodářský pokles, tak jak to bylo v rámci ekonomické krize, tak ty peníze potom by byly nedostatečné.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Paní poslankyně Černochová, tu otázku, kterou tady otevřel pan poslanec Černý, kam až se bude zbrojit? Musí se tolik zbrojit?

Jana ČERNOCHOVÁ, členka **výboru** pro **obranu**, PS, člena **výboru** pro **obranu**, Poslanecká sněmovna /ODS/

Tak já myslím, že **bezpečnostní situace** v Evropě, ve světě je každému zřejmá. Víte, já si spíš si myslím, že to, co tady říkal pan kolega poslanec Černý, je spíš filozofický postoj **Komunistické strany Čech** a Moravy. Možná, pokud by se ty peníze investovaly v rámci **Varšavské** smlouvy, tak by s tím tolik problém neměli. Jsou to oni, kteří navrhují Poslanecké sněmovně vypsání referenda o vystoupení **České republiky z NATO**. Takže tady já, přestože si kolegy Černého za spoustu věcí, které odvádí ve výboru, vážím, tak spíš to beru, že tady skutečně hraje roli ta politická, ten politický světónázor. To, co tady říkal pan Seďa, já si myslím, že to má jedno řešení a já bych s ním i souhlasila. Já v úterý představím na **tiskové konferenci** v Poslanecké sněmovně návrh **Občanské demokratické** strany na změnu zákona 222 o zajišťování **obrany České republiky**. A přesně to, co tady říkal kolega Seďa, by v tomto návrhu mělo být.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Fixní peníze? To máte na mysli?

Jana ČERNOCHOVÁ, členka **výboru** pro **obranu**, PS, člena **výboru** pro **obranu**, Poslanecká sněmovna /ODS/

Přesně tak. Tak, jak to mají některé jiné země, například Polsko. A měli bychom...

Daniel TAKÁČ, moderátor

Tak řekněte kolik. Kolik by **armáda** každý rok měla dostat?

Jana ČERNOCHOVÁ, členka **výboru** pro **obranu**, PS, člena **výboru** pro **obranu**, Poslanecká sněmovna /ODS/

Tak je tam nějaké přechodné období, ale měli bychom směřovat v tom příštím volebním období k tomu, abychom docílili těch 2 % HDP.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Takže plus mínus 100 miliard by to bylo v té nejbližší době.

Jana ČERNOCHOVÁ, členka **výboru** pro **obranu**, PS, člena **výboru** pro **obranu**, Poslanecká sněmovna /ODS/

Bude tam přechodné období. Kolegové oba dva vědí, že nás čeká přezbrojení **mechanizované brigády**, takže těch investičních prostředků se skutečně v těch budoucích **letech** do té **armády** musí dávat mnohem víc. Neříkám, že 2 % budou hned v roce 2018 nebo 19, ale měli bychom k nim směřovat a nebyť na směšném 1 %.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Dámo a pánové, opustme peníze. Pojdme trochu obecněji mluvit. Začal bych u pana poslance Sedi například. Potřebuje **Severoatlantická aliance** nějakou zásadní reformu? Pokud ano, tak jakou?

Antonín SEĎA, místopředseda poslaneckého klubu strany, člen **výboru** pro **obranu**, Poslanecká sněmovna /ČSSD/

Tak z mého pohledu ji nepotřebuje. Ono vlastně to dokázalo i dnešní **jednání v Bruselu**. Já musím říct, že nás čeká, konkrétně mě a parlamentní delegaci do parlamentního shromáždění **NATO**, **jednání** přes víkend a v pondělí, kde se budeme taky zabývat vlastně těmi zásadními problémy, ať už je to financování, ať už je to vztah k **Evropské unii**, ať už je to reakce na nové hrozby a podobně. Takže z

mého pohledu nepotřebuje. To, co potřebuje, je větší zodpovědnost členských států zajistit podle článku 3 washingtonské smlouvy svoji obranyschopnost.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Pane poslanče Černý? Stejná otázka.

Alexander ČERNÝ, 1. místopředseda poslaneckého klubu, místopředseda **výboru pro obranu**, Poslanecká sněmovna /**KSČM**/

Kromě toho, co řekl pan kolega, jsem přesvědčen o tom, že potřebuje reformu, protože aliance poslední, poslední **summity** jeden za druhým, a to dnešní **jednání** vlastně jenom pokračuje v té **nastoupené** tendenci, neustále ujišťuje sama sebe, že se potřebuje semknout, že potřebuje upevnit evropské a atlantické vazby. Prostě neustále se přesvědčují o tom, že to prý funguje, že ty články jsou dobře nastavené, že všechno funguje, ale velmi dobře vědí, že tomu tak není. Už několik let je aliance, řekl bych, nebezpečím sama pro sebe. Vytváří si sama, **komplikuje** si život a dělá to mimo jiné tím, že jednak expanduje obrovským způsobem. Především na východ, což vzbuzuje napětí. Ale hlavně dnes jsou zájmy jednotlivých členských zemí aliance, mám příklad, jižní státy a severní státy mají úplně jiné zájmy a pohledy na věc než, než východní a západní členské země aliance.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A co s ní tedy?

Alexander ČERNÝ, 1. místopředseda poslaneckého klubu, místopředseda **výboru pro obranu**, Poslanecká sněmovna /**KSČM**/

No aliance, aliance zdá se, že už ztrácí prostě živnou půdu. Prostě nemá opodstatnění. Jestli, jestli nás někdo chce přesvědčit, že potřebujeme silnou alianci kvůli Rusku, no to je přece nesmysl. Aliance už dnes má, já nevím, čtyřikrát víc **vojáků** než Rusko. Vydává na zbrojení 13 krát víc než Rusko. Je daleko silnější **vojensky, ekonomicky**. K čemu potřebuje další zvyšování rozpočtu, další posilování?

Daniel TAKÁČ, moderátor

Ano a to je argument, který tady padal ..., ano ...

Alexander ČERNÝ, 1. místopředseda poslaneckého klubu, místopředseda **výboru pro obranu**, Poslanecká sněmovna /**KSČM**/

A použít alianci například proti terorismu nebo proti, proti hrozbám typu migrantů, na to, na to **armáda** prioritně určená není. K tomu **armádu** použít nelze, nelze prostě využít **armádu** masivně, nasadit ji proti utečencům. To prostě nemá řešení, takže smysl, smysl obrovských výdajů, obrovských nákladů, obrovského systému, který se desítky let tady budoval, se pomalu vytrácí a Aliance opravdu tápe. Neví kudy kam.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Paní poslankyně Černochová? Reforma nebo směřovat ukončení něčeho přežitého?

Jana ČERNOCHOVÁ, členka **výboru pro obranu**, PS /**ODS**/

Ne, v žádném případě já nevidím jinou alternativu, tu alternativu v žádném případě nevidím v evropské **armádě**. Vidíme, jak je, jak je Evropa neschopná dohodnout se na tak zásadních otázkách, natož tvořit nějakou společnou **armádu**, takže já skutečně na to беру jako jedinou možnou kolektivní **obranu**, která dneska na tom trhu je, neříkám, že je dokonalá. Myslím si ...

Daniel TAKÁČ, moderátor

Počkejte, tomu moc nerozumím, když hájíte **NATO**, jakožto jedinou funkční kolektivní **obranu**, proč by kolektivní **obrana** na bázi **Evropské unie** neměla být funkční? Stejně většina **NATO** je **Evropská unie**.

Jana ČERNOCHOVÁ, členka **výboru pro obranu**, PS /ODS/

Ano, ano ..., není funkční už nyní, protože tady takzvané Battle Groups jsou ustanoveny, to jsou ty evropské jednotky, jsou ustanovené už deset let. Nikdy nikam nevyjely. Když by to Evropa s evropskou **armádou** myslela vážně, tak by tyto jednotky někam nasadila, aby si minimálně tu součinnost těch států vyzkoušela. Já tady vidím v rámci **NATO** jeden problém, který možná není úplně předmětem dnešního **jednání**, to někdy příště, ale jsou to některé členské státy, které prošly nějakým vývojem a dneska můžou vyvolávat otázky, jestli mají být součástí **Severoatlantické aliance** ...

Daniel TAKÁČ, moderátor

Turecko?

Jana ČERNOCHOVÁ, členka **výboru pro obranu**, PS /ODS/

Přesně tak. Naopak si myslím a nesouhlasím s kolegou Černým, zase naprosto logicky, že by tady byl nějaký velký boom **přijímání** nových členských států. Nevím, jak dlouho čekají Gruzínci na to, aby z toho režimu toho partnerství se posunuli dál. Jsou tady jiné země, které samozřejmě jsou tím neuralgickým bodem z hlediska rusko-amerických vztahů nebo i evropsko-ruských vztahů, tomu rozumím. Na druhou stranu je vidět na tom, co jste říkal v úvodu té reportáže, kolik přispívá například Estonsko, Litva, ty nové členské státy, tak ony opravdu se snaží, a vědí moc dobře proč, dávají ze svých rozpočtů ta 2 % HDP. Takže z nich bychom si měli brát příklad a nebyť černým pasažérem.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Pane poslanče, sebeobrana Evropy na základě evropské **armády**, nějaké jiné aliance, to je přijatelná představa pro vás v rámci úvah o reformě **NATO**?

Antonín SEĎA, místopředseda poslaneckého klubu strany, člen **výboru pro obranu**, Poslanecká sněmovna /ČSSD/

No, tak určitě to nesouvisí s reformou **NATO**, na druhou stranu si musíme uvědomit, že drtivá většina členských zemí **Severoatlantické aliance** jsou zároveň členskými zeměmi **Evropské unie** jedná se také o společnou bezpečnostní a zahraniční politiku **Evropské unie**. Já tam vidím dvě takové **základní**, dva **základní** body. Tím prvním je vzájemná spolupráce, což ukazuje i třeba podpis mezi **Českou republikou** a **Slovenskou republikou** kolem ochrany **vzdušného prostoru**, dále je to vzájemná spolupráce a **výcvik** třeba s partnery z Německa, ale i s jinými a ta druhá oblast se týká podpory národního **obrného průmyslu** a vzájemná spolupráce a ta vzájemná spolupráce může být mezi členskými státy **Severoatlantické aliance** a zároveň členskými státy **EU**.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Nějaká institucionalizace Evropské **armády** - ano, nebo ne?

Antonín SEĎA, místopředseda poslaneckého klubu strany, člen **výboru pro obranu**, Poslanecká sněmovna /ČSSD/

Určitě nebudeme budovat dvě **armády**. Na to žádná země v **Evropské unii** ani na světě vlastně na to nemá finanční prostředky.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Pane poslanče Černý, když tady padají ty argumenty, že **evropská obrana** vlastně nefunguje, ať už Battle Groups, ať už například, pokud si dobře vzpomínám, tak při zásahu v Libyi poměrně rychle došel dech. Není to argument pro to, proč by **NATO** mělo dál existovat?

Alexander ČERNÝ, 1. místopředseda poslaneckého klubu, místopředseda **výboru pro obranu**, Poslanecká sněmovna /KSČM/

To je jen argument pro to, abychom si uvědomili, jaký je obrovský technologický například rozdíl mezi vybavením **armád** na evropském kontinentu a ve **Spojených státech**. Ano, Evropa není schopna efektivně vést ani pořádně **vojenskou operaci**, ta Libye to naprosto jednoznačně prokázala, kdyby nebylo zásahu **Američanů**, dopadlo to zřejmě tragicky. Ale o tom to právě je, kdybyste si dokázali představit Evropu bez **Spojených států**, není třeba, **Spojené státy** nás, proboha, snad neohrožují, tak není nezbytně nutné zvyšovat výdaje na 2 %, O čem se tady pořád bavíme? My jsme vytvořili atmosféru strachu, v Evropě především, takže už několik let se tady masírujeme, že se připravujeme pomalu na **válku**, někteří **generálové** Aliance už o ní dokonce otevřeně hovoří a v téhle té atmosféře se pak logicky zvyšuje tlak na zvyšování rozpočtů, ale to je začarovaný kruh, to nikam nevede, to, to jenom zhorší napětí, takže ...

Daniel TAKÁČ, moderátor

Poslední, poslední věc ...

Alexander ČERNÝ, 1. místopředseda poslaneckého klubu, místopředseda **výboru pro obranu**, Poslanecká sněmovna /**KSČM**/

Odpověď na tu vaši otázku je jenom jednoduchá, prostě nelze jinak, než donutit velmoci, velmoci, mám teď namysli Rusko, Čínu, ale především **Spojené státy**, aby si sedly k jednacímu stolu. Ony, aby garantovaly bezpečnost zbytku světa, no a my se s tím budeme muset nějak vyrovnat na území Evropy.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Tak a to měla být ta poslední věc. Paní poslankyně Černochová?

Jana ČERNOCHOVÁ, členka **výboru pro obranu**, PS /**ODS**/

Já jsem jenom, já mám trošku děja vu, když slyším kolegu Černého z těch 80 let. Pokud by Ronald Reagan nezačal ty závody ve zbrojení s tehdejšími Sovětským svazem, tak by pravděpodobně existovalo ještě **Československo** jako socialistická republika. Toto si přeci musíme všichni uvědomit, že za pádem železné opony právě stálo to, že se, ano, chrástilo zbraněma, že se vedly závody ve zbrojení, ale v tom svém důsledku to pomohlo tomu, aby mohla být nastolena demokracie v těch zemích, které byly satelity Sovětského svazu a já bych se nechtěla této doby nikdy dožít.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Dohoda největších velmocí jakožto, řekněme, nějaký nový systém bezpečnosti?

Jana ČERNOCHOVÁ, členka **výboru pro obranu**, PS /**ODS**/

Já myslím, že určitě. Já si myslím, že Rusko je tak významným aktérem v tom, na tom **mezinárodním** poli, že se určitě Donald Trump pokusí, stejně jako všichni jeho předchůdci udělat nějakou dohodu s prezidentem Putinem, jak to dopadne, nedopadne, bez ohledu na to, co probíhalo včera ohledně odchodu člena jeho administrativy. Tak si myslím, že ta tendence určitě k nějaké dohodě bude, protože pojmenujme ty věci pravým jménem. Tady nás v tuto chvíli ohrožuje takzvaný Islámský stát, vede se ta **válka** na několika kontinentech a není, není možné, alespoň v rámci té naší civilizace, tak se vymezovat úplně proti všemu, proti každému a ve všem, takže v tomhle tom si myslím, že by mohla i s Ruskem na toto téma se najít společná řeč. Takže to není, že bychom apriori prostě nechtěli s Ruskem komunikovat, ale na téma, která se nebudou týkat toho, že se bude dále rozpínat po Evropě.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Velmi krátce pana poslance Sedu poprosím, nějaký nový systém bezpečnosti na základě největších nebo nejsilnějších mocností?

Antonín SEĎA, místopředseda poslaneckého klubu strany, člen **výboru pro obranu**, Poslanecká sněmovna /**ČSSD**/

Tak určitě součástí vlastně vyjednávání, tak je také diplomacie, tak je i humanitární pomoc. Já bych chtěl připomenout jednu důležitou věc a to, že stát má jako důležitou prioritu zajistit bezpečnost a **obranu** svých obyvatel a u nás funguje velice dobře **integrováný záchranný systém**, který zajišťuje vlastně bezpečnost a opíráme se o **bezpečnostní strategii České republiky** z roku 2015, to je ta nejnovější, a mimochodem otázka boje proti kriminalitě, proti imigraci, proti dalším věcem, které nás ohrožují, tak není jenom věcí **armády**, ale je to také věcí **integrovaného záchranného systému**.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Což je rozměr, kam bych naši debatu dál rozvíjet nechtěl, a proto vám poděkuju za to, že jste se jí zúčastnili. Antonín Seďa, Alexander Černý, Jana Černochová. Všem díky za účast, na shledanou.

Jana ČERNOCHOVÁ, členka **výboru pro obranu**, PS /ODS/

Děkuju za pozvání, hezký večer.

Alexander ČERNÝ, 1. místopředseda poslaneckého klubu, místopředseda **výboru pro obranu**, Poslanecká sněmovna /KSČM/

Na shledanou.

Antonín SEĎA, místopředseda poslaneckého klubu strany, člen **výboru pro obranu**, Poslanecká sněmovna /ČSSD/

Na shledanou.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A v Událostech, komentářích zdravím **bezpečnostního analytika** Lukáše Dyčku, dobrý večer, pane Dyčko.

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany**

Dobrý večer.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Dostává se **Severoatlantická aliance** do, řekněme, nějaké napjaté situace kvůli novému přístupu **Spojených států**?

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany**

Já si nemyslím, že tam přístup je nový a tím pádem si nemyslím, že hrozí nějaká napjatá situace. **Američané** v podstatě konstantně mnoho let opakují, že by Evropa měla vydávat více peněz. Pokaždé je to trošku jiná motivace, ale je to v podstatě stará písnička. Takže si nemyslím, že nás čeká něco nového, možná se zvětší ten akcent, ale zkrátka jakoby pokračujeme v těch zajetých kolejích.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Můžeme to definitivně konstatovat, jakože to není nic nového? Ona ta stanoviska ze **Spojených států** nejsou, abych tak řekl, úplně kontinuální v posledním měsíci.

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany**

Já nejsem politický komentátor. Můj vlastní, osobní názor je takový, že samozřejmě Donald Trump **nastoupil** jako nový prezident, a proto ze začátku musí být vidět a musí nastolit svoji agendu a vybudovat si svoji vlastní pozici. Řekl bych, že za pár let, možná za pár měsíců **Spojené státy** pochopí, že potřebují Evropu, stejně jako je potřebujeme my, ale vlastně ty vztahy zajedou do nějakých těch starých kolejí.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Proč **Spojené státy** potřebují Evropu a Evropa **Spojené státy**?

Lukáč DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany**

Protože je to přirozený partner a v podstatě jediný přirozený partner, a **Spojeným státům** partnerství s Evropou dává ten globální přesah, který ony potřebují, jako jediná supervelmoc na světě, nebo zatím jediná, a **Evropská unii** a evropským členům **NATO** to logicky dává v podstatě největší, nejjednodušší záštitu své vlastní bezpečnosti. Takže je to vzájemně výhodný vztah a neumím si představit, že by to mohlo fungovat jakkoliv jinak.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Platí to i v případě, kdy Evropa se trochu drolí, a teď mám namysli brexit, odchod Velké Británie, což je bezesporu významný silový hráč na **mezinárodní scéně**.

Lukáč DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany**

Ano, ale to je zase otázka **Evropské unie** a Velká Británie jako taková je velice blízkým partnerem **Spojených států**. Takže pro **NATO** to určitě problémem nebude. Je to problém mírně v Evropě, ale neumím si představit zase velký dopad na **Severoatlantickou alianci**, protože ten vztah mezi **Američany** a Brity bude silný a tím odchodem z **Evropské unie** se ještě posílí.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Připustíme, že slova z Ameriky jsou myšlena vážně. "Když nebudete platit, závazky **Spojených států** se utlumí ve vztahu k Alianci." Jak by to mohlo vypadat? Dokážete to popsát?

Lukáč DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany**

To bylo pro **Spojené státy** velmi obtížná a velmi problematická. Závazky **Spojených států** k evropským členům **NATO** se projevují velmi výrazně hlavně v těch státech, jako je Estonsko, obecně vlastně celé Pobaltí a Polsku, a to jsou samozřejmě země, která zrovna platí poměrně hodně na svoji **obranu**, což znamená, že v těchto oblastech určitě **Američané** nebudou utlumovat svoji přítomnost a v jiných částech Evropy si umím představit, že by to mohlo mít dopady v jiných oblastech, než je bezpečnost. To znamená možná nějakým způsobem zhoršení hospodářských styků, možná nějakým způsobem politické napětí, nicméně takovým vzorem, jako Španělsko, které vydává v průměru v přepočtu na HDP na **obranu** méně než **Česká republika**, by v podstatě ochlazení styků se **Spojenými státy** až tak moc velké problémy asi nepřineslo.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Jaká je momentálně největší **bezpečnostní hrozba** pro Evropu, kterou by měla řešit Aliance?

Lukáč DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany**

Já bych to nechtěl prioritizovat. Já bych v podstatě řekl, že existují tři - je to migrace, je to terorismus a je to Rusko a tyhle ty tři všechny hrozby nějakým způsobem spolu souvisejí. Terorismus a migrace velice úzce, Rusko je trošičku jiné a nicméně, pokud bychom prioritizovali jednu z těchto hrozeb, riskujeme, že se ta **armáda** a obecně **bezpečnostní systém** začne připravovat jenom na ní, opomene ty další a to by byla velká chyba, takže určitě bych nechtěl stanovovat nějaké pořadí.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Jsou to jiné typy ohrožení, než které jsme znali před X lety?

Lukáč DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany**

Jak v čem. Já třeba pozoruji poměrně intenzivně, je to můj vlastní názor, že vztah k Rusku a chápání ohrožení Ruska nese takovou trošku pečeť a příchut' toho, co jsme znali před rokem 89. Je to státní aktér, je to aktér odlišný od nás, víme, kde má hlavní město, víme, jak má velkou **armádu** a je mnohem jednodušší plánovat na něho naši vlastní **obranu**. V podstatě víme, co potřebujeme. Potřebujeme spíš hardware, potřebujeme normální, konvenční, klasické **ozbrojené síly**. To znamená, svým způsobem je to něco, co známe. Mnohem větší problém je právě s Islámským státem, který, byť si říká stát, tak státem určitě není a má spíše charakteristiky nestátního aktéra a určitě novinkou je právě ta migrace. Předpokládám, že tyhle dvě hrozby a právě ta migrace kladou na **ozbrojené síly** obrovský, obrovský tlak na to, aby se jim dovedly přizpůsobit a adaptovat se na ně.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Ve vztahu ke kyberhrozbám, hybridní válkám, nepotřebujeme i trochu toho softwaru, abych použil vaši terminologii technologickou?

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany**

Bezesporu ano, to samozřejmě platí i na to Rusko. Rusko je velice schopným aktérem na poli právě kyber hrozeb. Koneckonců **Severoatlantická aliance** na posledním **summitu** vyčlenila kyberprostor jako pátou doménu, ve která se může a bude bojovat v budoucnu. Takže samozřejmě tohle to je nová, nová oblast. V téhle souvislosti já bych se docela třeba vymezil proti snahám zavést znovu povinnou **vojenskou službu**, protože naučit **vojáka** bojovat s puškou a válet se v zákopu samozřejmě je velice důležité, ale jak vám to pomůže v boji proti kyber hrozbám, si nejsem jistý. Naopak připravovat odborníky k boji proti těm kyber hrozbám vyžaduje dlouhodobou přípravu, a to za několik měsíců **základního výcviku** určitě nestihnete.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Čímž se vlastně dostáváme k tomu, jak by měla vypadat **česká armáda**, tedy jak toto je směr, kterým by se teď měla vydat, to, co jste popsali, nebo ten zásah musí být širší?

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany**

Spíše zvednout povědomí občanů o **obraně**, což se děje, a já to pozoruji docela s nadšením, že občané se začínají zajímat, přestávají vnímat peníze vydané na **obranu** jako vyhozené peníze, to je, to je obrovsky pozitivní pokrok, který já vnímám za poslední tři roky, a co se týče té **armády** samotné uvnitř, tam opravdu je potřeba tlačit, a děje se to, tlačit na vnímání těch nových technologií, na nové myšlenky, řekněme, na ne úplně tradiční myšlení, možná to souvisí s generační obměnou, ale jsem opravdu přesvědčený o tom, že v poslední době tohle to, tohle to se daří.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Co se týče struktury, tipů **vojsk** a tak dále, to je v pořádku, jak vypadá **česká armáda**?

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany**

Nevidím tam žádný zásadní problém. Ta **česká armáda** se dovede adaptovat. Existují mírně problémy s kvalitou třeba nových **vojáků**, nicméně to se podaří časem **výcvikem** zvládnout. Důležité je, že daří naplňovat tu kvantitu a tam je to velice, velice povzbudivé. Debaty o tom, jestli se daří nakupovat, nebo nedaří, byl tady nechtěl úplně řešit, možná mi to ani nespadá do pravomoci, a každopádně říkám, ten systém byl dlouho zvyklý na to, že se nevydávaly peníze, takže některé schopnosti usnuly. Nastartovat ten systém nějakou dobu trvá a logicky ty věci nejsou úplně v pořádku, ale, ale daří se je zlepšovat.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Lukáš Dyčka. Děkuji za rozhovor, na shledanou.

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany**

Na shledanou.

